

DESCOPERIRI ARHEOLOGICE ÎN SITUL VLĂDICEASCA, PUNCTUL LA MERII BARBULUI

Vasilica Sandu*

Cuvinte cheie: *situl Vlădiceasca - La Merii Barbului, stratigrafie și cronologie, locuințe, gropi menajere, materiale arheologice.*

Mots clef: *le site Vlădiceasca - La Merii Barbului, stratigraphie et chronologie, habitations, fosses ménagères, matériaux archéologiques.*

Rezumat: *Situl arheologic Vlădiceasca - La Merii Barbului (satul Vlădiceasca, comuna Snagov, județul Ilfov) este situat în câmpia Snagovului, între malul sudic al lacului Snagov și valea afluentă acestuia, numită Valea Orzarului.*

În timpul săpăturilor arheologice preventive efectuate între 17-22 septembrie 2012 pe un teren din strada C. C. Nottara, nr. 5, pentru subsolul unei case, fundațiile unui garaj și unei împrejmuiri, a fost afectată o suprafață de 476,35 m², din care au fost cercetați 415,51 m². Au fost descoperite materiale arheologice și complexe de locuire aparținând unor așezări din epoca bronzului, geto-dacică și din secolul XVIII.

Așezarea din epoca bronzului, cultura Tei, fazele III și IV.

În caseta pentru subsolul casei au fost descoperite gropile menajere nr. 4 (Gr 4) et nr. 6 (Gr 6) cu fragmente de vase din faza IV a culturii Tei și la nord de această casetă, groapa nr. 1 (Gr 1) datând de la sfârșitul fazei III a culturii Tei. Cele mai bogate materiale ceramice au fost găsite în gropile menajere din faza IV: o fusaiolă, cești și castroane din pastă fină cu corpul bitronconic și toarte supraînălțate, triunghiulare în secțiune. Din pastă cu cioburi pisate au fost modelate castroane tronconice, un vas cu corpul tronconic și corpul bombat, un vas de provizii, etc.

Așezarea geto-dacică (secolele II-I î.Hr.).

Tot în caseta cercetată pentru subsolul casei au fost reperate locuința de suprafață nr. 1 (L 1), bordeiul nr. 1 (B 1) și trei gropi menajere (Gr 2, 3 și 5). Materialele arheologice sunt formate din granule și bucăți de pământ ars, cărbuni, oase de animale și numeroase fragmente de vase din lut ars. Printre vasele modelate cu mâna se disting străchini, cești dacice, căni bitronconice și borcane decorate cu linii incizate, butoni și brăuri alveolate. Ceramica modelată la roată conține fragmente de la o strecurătoare, cupe, căni bitronconice, fructiere, străchini și imitații geto-dacice (un bol conic și un crater) după vase elenistice. S-au găsit câteva fragmente de amfore importate din lumea greco-elenistică.

Așezarea din secolul XVIII.

În partea răsăriteană a casetei pentru subsolul casei și pe terenul învecinat a fost identificat un bordei parțial adâncit (B 2) cu un cuptor scobit într-un bloc de pământ cruțat.

---

* Muzeul Municipiului București.

Resumé: *Le site archéologique de Vlădiceasca - La Merii Barbului (village Vlădiceasca, commune Snagov, dép. Ilfov) est situé dans la plaine de Snagov, entre le rive méridionale du lac Snagov et la vallée affluente, dite Valea Orzarului.*

Pendant des fouilles archéologiques préventives, effectuées entre 17 et 22 septembre 2012 sur un terrain de la rue C. C. Nottara, n° 5, pour la construction d'un demi-sol, le fondations d'un garage et d'une clôture, a été affectée une surface de 476,35 m², de qui ont été fouilles 415,51 m². La fouille a mis en évidence des matériaux mobiles et complexes d'habitation attribués aux époques du bronze, géto-dace et du XVIIIe siècle.

L'habitat de l'époque du bronze (la civilisation de Tei, les phases III et IV)

Dans la cassette pratiquée pour la construction d'un demi-sol ont été découvertes les fosses ménagères n° 4 (Gr 4) et n° 6 (Gr 6) avec des fragments de vases de la phase IVe et à nord de cette cassette, la fosse n° 1 (Gr 1) datant au fin de la phase IIIe de la civilisation de Tei. Les plus riches matériaux céramiques ont été trouvés dans les fosses de la phase IV: une fusaïole, des tasses et des soupières en pâte fine avec le corps bitronconique et des anses surélevées, triangulaires en section. En pâte avec débris pilés ont été modelés des soupières tronconiques, un vase avec le cou tronconique et le corps bombé et un vase à provisions.

L'habitat géto-dace (IIe-I^e siècles av. J. Chr).

Sur la surface de la même cassette ont été mis au jour l'habitation n° 1 (L 1), la hutte n° 1 (B 1) et trois fosses ménagères (Gr 2, 3 et 5). Les matériaux archéologiques sont représentés par des granules et des morceaux de glaise brûlée, des charbons, des os d'animaux et des nombreux fragments de vases d'argile brûlée. Parmi les vases modelés à la main se distinguent des écuelles, tasses daces, brocs bitronconiques et pots décorés avec lignes incisées, boutons et ceintures alvéolaires. La céramique modelée au tour est formée par des fragments d'une passoire, des coupes, brocs bitronconiques, fruitières, écuelles et imitations géto-daces (un bol conique et un krater) après des vases hellénistiques. On a trouvés aussi quelques fragments d'amphores importées du monde hellénistique.

L'habitat du XVIIIe siècle.

Dans la partie de l'est de la cassette et sur le terrain voisiné on a découvert une habitation partiellement enfouie dans la terre (B 2) avec un four creusé dans un bloc de terre.

Cadrul geografic

Situl Vlădiceasca - La Merii Barbului, situat în Câmpia Snagovului, se întinde pe platoul (și puțin pe panta) malului sudic, înalt al lacului Snagov, pe o fâșie de circa 50-100 m lățime și 500 m lungime, de la o vâlcea puțin adâncă, la vest, până în apropierea confluenței lacului cu o vale afluentă, numită de localnici Valea Orzarului (Fig. 1), în partea estică.

Istoricul cercetărilor

Situl arheologic a fost descoperit la 6 octombrie 1999, cu ocazia cercetărilor arheologice de suprafață efectuate pe malurile lacului Snagov, de către subsemnata,

împreună cu Bogdan Tănăsescu, pentru completarea hărții arheologice a malurilor cursurilor de ape, solicitate ca zone rezidențiale, lucrare necesară avizării Planului Urbanistic General al comunei Snagov din acea etapă.

În anii 2005¹ și 2010², în jumătatea vestică a acestui sit, pentru construirea unor imobile, au fost efectuate cercetări arheologice preventive, cu care ocazie au fost scoase la iveală vestigii din epoca bronzului, geto-dacică (Latène), secolele IV d. Hr., X și XVIII.

În perioada 17-22 septembrie 2012, în jumătatea răsăriteană a acestui sit, pe un teren cu suprafața de 3125 m² din Tarlaua 221, Parcela 792 de pe (str. C. C. Nottara, nr. 5, proprietate a doamnei Cristina Gally) s-a făcut o săpătură arheologică preventivă, în mai multe puncte.

Descrierea săpăturii

Circa două treimi din suprafața terenului se întinde pe platoul terasei și numai o treime pe panta cu înclinație medie a malului lacului Snagov. Pe pantă, începând de la limita acesteia cu platoul, spre lac, a fost săpată mecanic o casetă (Cas 1), de 11,85 x 23 m, însumând 262,55 m², în care urma să se construiască demisolul unei case. În sfertul sud-vestic săpătura a fost mai adâncă, având spre colț 1,50 m adâncime, față de cel sud-estic unde s-a săpat numai până la 0,85 m adâncime. Spre latura nordică a casetei s-a săpat până la -0,60 m. Cercetarea și golirea complexelor de locuire apărute, s-a făcut manual.

La nord de caseta pentru demisolul casei, pe o suprafață de 80 m², separată de aceasta printr-un martor de 0,30 m lățime, s-a făcut o răzuială mecanică, pentru orizontalizarea terenului. În partea sudică s-a ajuns până la 0,70 m adâncime și la cota "0" a locului, la 7 m N (Cas 2).

Pentru fundațiile împrejmuirii proprietății, pe latura vestică a terenului, de la malul lacului Snagov până în dreptul Casetei 1, a fost săpat un șanț de 93 m lungime, 0,30 m lățime și 0,75 m adâncime, iar pe cea estică, un șanț de 73 m lungime, de la malul Snagovului până la nordul Casetei 1 și de încă 10 m lungime, la sud de casetă. Suprafața acestor șanțuri a însumat 52,80 m².

La 40 m sud de amplasamentul Casetei 1, pe o suprafață de 81 m², au fost săpate manual 6 șanțuri de 0,40 m lățime și 0,50 m adâncime, pentru fundațiile unui garaj. Suprafața săpată a însumat 20,16 m².

Suprafața totală afectată a fost de 476,35 m² din care au fost cercetați arheologic 415,51 m².

Stratigrafia

La mijlocul laturii vestice a casetei 1, sub stratul arabil de 0,20 m grosime, din pământ tasat care aparținea ultimelor două milenii, se afla un strat negricios de 0,10 m grosime aparținând epocii geto-dacice, un strat negricios-castaniu de 0,15 m aparținând epocii bronzului; de la -0,45 m a apărut stratul castaniu, steril arheologic.

---

¹ Săpături efectuate de Dana Mihai, Emil Lupu, Cristina Crăciun și Raluca Iosipescu de la INMI, inedite.

² Săpături efectuate de Vasilica Sandu, MMB, inedite.

În peretele sudic al casetei, situat la limita dintre panta terasei și platou, stratul arabil avea 0,25 m, stratul geto-dacic 0,20 m și cel al epocii bronzului 0,20 m grosime.

La nord de caseta 1, imediat sub stratul arabil cenușiu-negricios gros de 0,20 m, și care a înglobat nivelul cultural medieval târziu și pe cel geto-dacic, a fost identificat stratul de epoca bronzului, castaniu-negricios, de numai 0,05-0,10 m grosime.

Complexele de locuire aparținând unor așezări din epocile bronzului, geto-dacică și din secolul XVIII au apărut numai în caseta 1 și pe suprafața răzuită de la nord de aceasta³ (Fig. 2)⁴.

Așezarea din epoca bronzului

În săpătură au fost descoperite trei gropi menajere:

Groapa nr. 1 (Gr 1). A apărut la nord de caseta 1. A avut gura ovală (D = 0,60 × 0,80 m), corpul cilindric și baza la 0,95 m adâncime de la nivelul de călcare al anului 2012 (Pl. XIII/60). Era umplută cu pământ negricios, tăciuni, granule de pământ ars, o așchie din silex cenușiu-alburiu (Pl. XIII/58) și fragmente negricioase de la vase modelate cu mâna, din pastă cu nisip și rare pietricele, care provin de la o tortiță rotundă în secțiune (Pl. XIII/59) și din partea superioară a unor castroane (Pl. III/10) sau din corpul acestora, unele decorate cu striuri oblice, puțin adânci (Pl. XIII/56-57). Alte fragmente maronii sunt din pastă amestecată cu nisip rar și pietricele.

Groapa nr. 4 (Gr 4), cu gura ovală (D = 2,20 × 1,30 m), corpul cilindric și baza la 1,25 m adâncime. În pământul de umplutură erau cărbuni, bucăți de pământ ars, o fusaiolă maronie-negricioasă, bitronconică, din pastă cu cioburi pisate și nisip, (Pl. I/1, Pl. XIV/62) și numeroase fragmente de vase, unele întregibile parțial, modelate cu mâna din pastă fină sau grosieră, majoritatea găsite în treimea inferioară a gropii.

Pasta fină. A fost obținută din lut amestecat cu cioburi pisate mărunț și cu o cantitate foarte mică de nisip. Din aceasta au fost modelate vase de dimensiuni mici, dintre care am identificat fragmente care provin de la mai multe ceșcuțe cenușii și una gălbui-cărmizie (Pl. I/2), un bol maroniu (Pl. I/3) și câteva castronele. Tot din această pastă sunt și fragmente de castroane de dimensiuni mari: un castron maroniu cu corpul bitronconic și toarte supraînălțate, triunghiulare în secțiune, cu suprafața exterioară lustruită, decorat în jumătatea superioară în zona toartelor cu linii orizontale și oblice incizate, umplute cu substanță albă (Pl. II/5 și Pl. XV/64), păstrată parțial; un castron cărmiziu cu toarte, decorat în jumătatea superioară cu un motiv format din două cercuri concentrice, incizate (Pl. II/6); fragmente cenușii din zona arcuită a corpului unui castron, pe care s-a păstrat un motiv decorativ format din trei caneluri oblice, paralele, realizate prin lustruire (Pl. II/7).

Pasta grosieră. Au fost identificate trei tipuri de pastă:

---

³ Sandu 2013 a, p. 192-193.

⁴ Ilustrația grafică (desene în creion/hârtie, tuș/calc, prelucrare digitală) și fotografică au fost realizate de Vasilica Sandu.

La primul tip, pasta conține nisip și rare pietricele. Menționăm un fragment de castron cenușiu, decorat cu striuri oblice tocite și altul de la gura unui castron negricios (Pl. III/12);

Al doilea tip de pastă conține mult nisip și rare cioburi pisate. Din aceasta sunt mai multe fragmente cărămizii dintr-un vas cu toarte, având partea superioară tronconică și buza teșită orizontal, delimitată cu un striu de cea inferioară (Pl. III/9), globulară, care continuă o formă întâlnită în faza III a culturii Tei⁵;

La al treilea tip, pasta ceramică conține o cantitate mai mare de cioburi pisate. La câteva vase pasta conține și puțin nisip și/sau rare pietricele. Din această specie au fost identificate: un fragment din partea superioară a unui vas decorat cu caneluri (Pl. XIV/61); două grupuri de fragmente din pastă cu multe cioburi pisate și nisip fin, având urme de netezire cu mâna sau cu o paletă, vizibile mai ales pe peretele interior, care provin de la un vas tronconic, maroniu cu zone cenușii, decorat în partea superioară cu patru butoni (Pl. IV/15); un grup de fragmente de la un vas maroniu cu zone cenușii la exterior, care păstrează una din apucătorile de formă semilunară (Pl. III/14 și Pl. XV/65); fragmente de castroane decorate cu brâu alveolat, unul dintre acestea (Pl. III/13 și Pl. XV/68) semănând foarte mult cu fragmentele de castroane găsite în situl Vârteju *Grajdurile fostului CAP* (orașul Măgurele, jud. Ilfov)⁶; borcan fragmentar (Pl. I/4), din pastă cu cioburi pisate și rare pietricele vizibile în interiorul vasului, unde barbotina este erodată, modelat mai îngrijit la exterior, având într-o parte a gâtului urme vertical-oblice de netezire cu o paletă, ars maroniu cu zone cenușii-negricioase. Are buza teșită orizontal, gâtul tronconic, corpul piriform cu $DG^7 = 195$ mm; $DM = 328$ mm; $\hat{I}$ păstrată = 313 mm. Din același vas am găsit și baza plată, rotunjită la exterior cu $DB = 120$ mm, dar fără fragmentele de legătură cu restul corpului. $\hat{I}$ totală, de 396 mm a fost reconstituită numai în desen; vas de provizii fragmentar (Pl. IV/16 și Pl. XV/67), din care s-au păstrat circa 2/3 din partea superioară. Pasta conține multe cioburi pisate, neacoperite în totalitate de barbotină; a fost arsă cărămiziu cu zone cenușii-negricioase, pereții vasului având suprafața cu numeroase neregularități și vârci la exterior. Are buza teșită orizontal și corpul cu pereții verticali arcuiți. Este decorat cu un brâu triunghiular în secțiune și patru butoni conici de la care coboară oblic bastonașe, de asemenea triunghiulare în profil, neuniforme ca lungime, care se aplatizează spre partea inferioară a vasului. Dimensiuni: $DG = 340$ mm; $DM = 380$ mm; $\hat{I}$ păstrată = 335 mm și $\hat{I}$ reconstituită, de aproximativ 40 cm.

Groapa nr. 6 (Gr 6). La mijlocul laturii vestice a casetei 1, a fost interceptat un sector din partea răsăriteană a unei gropi, care înainta 0,60 m în suprafața casetei, având în peretele acesteia 1,65 m lungime, baza puțin albiată la 1,25 m adâncime (în stratul de nisip) și profilul cilindric. La circa 30 cm deasupra bazei, pământul din umplutura ei avea culoarea cenușie-albăstrui, cu multe bucăți de lemn carbonizat și câteva fragmente de vase. Deasupra acestuia era o lentilă tot albiată, cu o grosime de 20 cm care conținea numeroase bucăți de pământ ars (Pl. XIV/63). Fragmentele de

⁵ Leahu 1992, P. 79, Pl. VII/9.

⁶ Sandu 2013 b, p. 101, Fig. 7/1 și p. 126, Fig. 33/2.

⁷ D – diametrul; DG – diametrul gurii; DM – diametrul maxim; DB – diametrul bazei; $\hat{I}$ – înălțimea.

vase recuperate proveneau de la un castron ars secundar, din pastă cu nisip, decorat la limita bitronconicității cu un buton alungit orizontal; un castron (Pl. III/11) din pastă cu cioburi pisate, arsă maroniu; o toartă de la un vas globular din pastă cu cioburi pisate, nisip și rare pietricele, arsă negricios (Pl. II/8).

Din punct de vedere al compoziției pastei, al tehnicilor de modelare și de ardere, al formelor de vase și motivelor decorative, fragmentele de vase descoperite în Gr 1 se încadrează la sfârșitul fazei III a culturii Tei⁸, iar cele din Gr 4 și Gr 6 în faza IV a aceleiași culturi⁹ și sunt contemporane cu cele descoperite la București-Lunca Bârzești¹⁰, Izvoarele, comuna Hotarele, județul Giurgiu¹¹, etc.

Așezarea geto-dacică (secolele II-I î. Hr.)

Complexele de locuire au apărut numai în caseta 1.

Locuința de suprafață nr. 1 (L 1). O foarte mică parte din suprafața gropii ei a fost surprinsă spre peretele sudic al casetei 1. Avea podeaua la - 0,65 m de la nivelul de călcare al anului 2012, adâncită cu 0,20 m față de baza stratului de cultură al epocii geto-dacice. În pământul de umplutură erau bucăți mai mari sau mai mici de pământ ars, cărbuni și puține fragmente de vase din lut, modelate cu mâna și la roată.

Bordeiul nr. 1 (B 1). Circa un sfert din groapa lui, de formă aproximativ ovală, a apărut în colțul sud-vestic al casetei. Podeaua se afla la 1,10 m adâncime de la nivelul de călcare al anului 2012. În pământul negricios din umplutura gropii erau tăciuni, numeroase bucăți de lipitură de la pereți arși, unele având amprente de paie și de nuiele, fragmente de vatră (la una partea arsă la alburii-cenușiu avea 2 cm grosime) și puține fragmente de vase din lut, modelate cu mâna, dintre care au fost recuperate câteva de la borcane decorate cu linii incizate (Pl. VI/25-26), de la o cupă, două pahare dintre care unul ilustrat (Pl. VIII/39).

Groapa nr. 2 (Gr 2) avea gura ovală (1,20 x 1,32 m), profilul cilindric și baza la 0,80 m adâncime de la nivelul de călcare al terenului în anul 2012. Pământul de umplutură de culoare cenușie-negricioasă conținea puține și mici bucăți de pământ ars, tăciuni și fragmente de borcane, lucrate cu mâna din pastă cu cioburi pisate, rare pietricele și nisip, unele decorate cu brâu alveolat.

Groapa nr. 3 (Gr 3). A avut gura rotundă cu diametrul de 1,40 m, baza de 1,70 x 1,80 m la adâncimea de 1,20 m și profilul tronconic. În pământul negricios din umplutura ei erau tăciuni, granule de pământ ars, bucăți mari de lipitură de perete de culoare din lut frământat cu pleavă și tulpini de păioase având amprente de nuiele precum și multe fragmente de vase lucrate cu mâna și la roată (unele întregibile).

Ceramica lucrată cu mâna. Vasele au fost modelate din două specii de pastă.

Dintr-o pastă mai *fină*, obținută din lut amestecat cu cioburi pisate mărunț, uneori și cu puțin nisip, au fost modelate îngrijit vase având suprafața lustruită atât în interior cât și la exterior. Menționăm un fragment din buza unei fructiere-castron (Pl. V/19) și fragmente din două străchini-castron de mari dimensiuni, asemănătoare în

---

⁸Leahu 1966, p. 101-114.

⁹Leahu 1966, p. 114-119.

¹⁰Sandu 1992, p. 167-179.

¹¹Leahu 1975, p. 101-115.

privința profilului cu exemplare descoperite în așezarea București *Colonia Băncii*¹², una având baza profilată în exterior (Pl. V/17), iar pe fragmentul celeilalte se păstrează două proeminențe pe buză (Pl. V/18).

Din pastă *grosieră* au fost modelate majoritatea vaselor de uz comun. Pasta a fost obținută din lut amestecat cu o cantitate variabilă de cioburi pisate. La câteva borcane, unele cioburi pisate au dimensiuni mari, într-un caz (Pl. V/20) un astfel de ciob fiind vizibil în spărtura vasului, are 13 x 15 mm. La multe vase, pe lângă cioburile pisate s-au observat rare granule de nisip, pietricele de râu sau calcaroase pisate. Pe suprafața peretelui interior al unui borcan, pe lângă cioburile pisate și foarte rare pietricele calcaroase se observă și urmele lăsate în barbotină de niște materii vegetale tocate (Pl. VII/34). Pereții exteriori sunt de regulă de culoare maronie cu zone cenușii, maronii sau negre din cauza arderii neuniforme, și mai rar cărămizii. Miezul este deseori cenușiu-negricios. La câteva borcane, interiorul vasului este negru și cu urme de funingine sau de materii organice carbonizate.

Între formele de vase au fost identificate: un vas tronconic, întregibil ($\hat{I} = 11,8$ cm), din pastă cu cioburi pisate mărunț, nisip și rare pietricele, ars la maroniu (Pl. VI/24), având analogii la Vlădiceasca *Ghergălăul Mare* (comuna Valea Argovei, jud. Călărași)¹³; o cană fragmentară cu corpul bitronconic (Pl. VI/23) modelată din pastă cu cioburi pisate și rare pietricele calcaroase, cu perețele interior mai puțin îngrijit și cu cel exterior netezit. Perețele exterior are zone negre și maronii, iar cel interior este alburii, culoare rezultată în urma unei arderi secundare. Forma aceasta de cană seamănă cu exemplare găsite în așezările din secolele II-I î. Hr. de la Bordușani, jud. Ialomița¹⁴, Grădiștea, jud. Brăila¹⁵, Vlădiceasca *Ghergălăul Mare*¹⁶; partea inferioară a unei căni bitronconice, din pastă cu cioburi pisate și nisip având exteriorul maroniu-negricios, miezul și interiorul cărămiziu (Fig. Pl. VI/22) și mai multe borcane.

Borcanele de dimensiuni mici, mijlocii și mari au în general corpul cu pereții verticali ușor arcuiți, baza dreaptă uneori profilată în exterior, gura adesea evazată, iar buza la același vas este teșită în unele sectoare și în altele, rotunjită.

Decorul pe borcane constă din linii oblice incizate adânc (Pl. VII/32, și Pl. XVII/75). Pe un borcan de mici dimensiuni, liniile oblice incizate adânc sunt asociate cu trei butoni, probabil cilindrici și la exteriorul bazei cu impresiuni superficiale, rotunde (Pl. VIII/36). Borcane cu un decor asemănător au fost descoperite în așezările de la Cățelu Nou¹⁷, Chirnogi¹⁸, Bordușani¹⁹, Popești-Giurgiu²⁰, etc.

Un fragment dintr-un alt borcan are un șir de impresiuni rotunde (Pl. XVII/76).

---

¹²Sandu 2014, p. 30, Fig. 10/2-3.

¹³Trohani 1976, p. 108, Fig. 14/7-8.

¹⁴Trohani 2006, Pl. 164/79, 85.

¹⁵Sîrbu 1996, p. 234, Fig. 78/3; p. 235, Fig. 79/1-2.

¹⁶Trohani 1976, p. 102, Fig. 10/6.

¹⁷Leahu 1965, p. 63, Fig. 41/5.

¹⁸Trohani 1975, Pl. I/4.

¹⁹Trohani 2006, Pl. 153/41.

²⁰Trohani 1997, Pl. XXIV/3.

Un alt motiv decorativ frecvent întâlnit este brâul alveolat, dispus orizontal, vertical sau oblic. Brâul orizontal apare singur (Pl. VII/31) sau asociat cu patru butoni aproape tronconici, având o impresiune în vârf (Pl. IX/41 și Pl. XIX/80). La un borcan, brâul alveolat și puțin arcuit este asociat cu patru butoni cilindrici cu o impresiune rotundă în mijloc. De sub butoni coboară oblic câte un bastonaș din brâu alveolat (Pl. VIII/38). Pe un grup de fragmente lipite între ele dintr-un alt borcan, este un buton cilindric cu impresiune rotundă în mijloc, de la care coboară oblic două brâuri alveolate (Pl. VIII/35 și XVII/74). La un alt borcan fragmentar, de sub butonii cilindrici coboară câte un brâu cu partea inferioară arcuită sub formă de bastonaș. Pe peretele vasului, în partea stângă a butonului ilustrat este și o impresiune rotundă (Pl. VII/33 și Pl. XVIII/77). În așezarea de la Grădiștea, jud. Brăila au fost descoperite borcane decorate cu butoni cilindrici și bastonașe din brâu alveolat, cu impresiuni²¹ sau fără²². Pe fragmente dintr-un alt borcan, de sub buză coboară puțin oblic bastonașe (trei, în reconstituire) (Pl. VII/34 și XVII/73). Pe grupul desenat, în stânga bastonașului sunt urmele lăsate accidental de un bețișor, sub forma unui fascicul din două linii striate.

Ceramica lucrată la roată este din pastă fină, având în urma arderii reducătoare culoarea cenușie sau cenușiu-negricioasă. Fragmentele descoperite provin de la o strecurătoare (Pl. XI/48 și Pl. XIX/81); două cupe-boluri (Pl. XII/51-52) cu analogii în dava de la Popești, jud. Giurgiu²³; o căniță întregibilă, de formă bitronconică, decorată cu o bandă orizontală din trei striuri (Pl. XI/47); fragmente de la altă căniță; mai multe fragmente de la o cană de dimensiuni mai mari, decorată cu o bandă orizontală din striuri; un fragment dintr-un picior de fructieră (Pl. XII/55); un fragment din corpul unei străchini, care are pe buza oblică incizat semnul „V”, cu valoare de literă sau cifră (Pl. XII/53), având asemănări în privința profilului buzei și al corpului la Ținganu²⁴, Popești²⁵, etc.

Dintre imitațiile geto-dacice lucrate la roată, după ceramica elenistică menționăm partea inferioară a unui bol conic din pastă fină, cenușie, decorat cu benzi din cercuri concentrice striate (Pl. XI/46 și Pl. XIX/82), care seamănă cu un exemplar descoperit la Popești²⁶; un crater fragmentar (Pl. XI/50) din pastă cu nisip și rare pietricele calcaroase, cenușie, cu suprafața erodată, având corpul bitronconic și două toarte verticale, decorat în jumătatea superioară cu linii striate (una în val, între una dreaptă deasupra și alte două dedesubt). Un alt fragment dintr-un crater bitronconic, decorat cu o linie striată în val între două linii orizontale, având suprafața lustruită a fost descoperit în B1 din așezarea Dimieni *Colțul nord-estic al aeroportului internațional Henri Coandă* (comuna Tunari, jud. Ilfov)²⁷. Un exemplar aproape întreg a fost găsit la Ghizdaru²⁸. O altă imitație geto-dacică după un crater elenistic,

---

²¹ Sîrbu 1996, p. 216, Fig. 60/1.

²² Sîrbu 1996, p. 220, Fig. 64/2.

²³ Trohani 1997, Pl. XXXVI.

²⁴ Turcu 1965, p. 273, Fig. 28/2.

²⁵ Trohani 1997, Pl. XXIII/1-2.

²⁶ Vulpe 1961, p. 330, Fig. 7/1.

²⁷ Cercetare Vasilica Sandu, 1989, text pregătit pentru publicare.

²⁸ Turcu 1979, p. 133, Pl. XXX/3.

descoperită pe malul Argeşului în dava de la Popeşti, avea ca decor două linii striate în val, între trei linii orizontale²⁹. Un crater fără linii striate, dar cu o nervură pe gât a fost descoperit la Buridava, în Gr 14 din Cetatea nr. 1 (secolul II - începutul secolului I î. Hr.)³⁰.

De import din lumea elenistică este un fragment gălbui, din pastă cu nisip, din gâtul unei amfore.

Groapa nr. 5 (Gr 5). A suprapus și tăiat Gr 4 din epoca bronzului. Gura era rotundă, cu diametrul de 1,10 m, corpul cilindric și baza la - 1,75 m. Umplutura ei s-a caracterizat prin prezența a numeroase fragmente de vatră de foc cu suprafața lipită și arsă la alburiu până la 1,5 cm în profunzime (Pl. XVI/69) și din pereții din lut ai unei locuințe, dispărute în incendiu. Bucățile de pământ ars păstrau amprente ale paielor cu care a fost frământat lutul și ale nuielilor mai subțiri, cu diametrul de 1,5 - 1,6 cm (Pl. XVI/70) sau mai groase, de 2,5 cm diametru (Pl. XVI/71) pe care a fost aplicat lutul moale, ori urmele lăsate de paleta cu care meșterul a netezit peretele, la exterior (Pl. XVI/72). Printre fragmentele de vase modelate cu mâna a fost identificat un fragment din buza unei străchini (Pl. V/19) și unul din corpul cu toartă al unei cățui (Pl. VI/27), din pastă cu cioburi pisate și pietricele calcaroase, iar dintre cele modelate la roată din pastă fină, un fragment negricios din piciorul unei fructiere; un fragment cenușiu din corpul unei fructiere; baza inelară a unei căni (Pl. XII/54).

S-au găsit mai multe fragmente din gâtul unei amfore din pastă fină cu peretele rozaliu și exteriorul gălbui.

Așezarea din secolul XVIII

Fragmente de vase medievale târzii au fost identificate pe toate suprafețele cercetate, dar în săpătură a fost observată numai o locuință de tip bordei.

Bordeiul nr. 2 (B2) a apărut în partea răsăriteană a casei 1, circa o treime din suprafața gropii lui și cuptorul aflându-se pe proprietatea vecină. Avea groapa rectangulară (3,00 x 3,10 m) cu colțurile rotunjite, fiind parțial adâncită în pământ și având podeaua la 0,80 m adâncime. Cuptorul a fost scobit într-un bloc de pământ cruțat în colțul nord-estic al gropii. În interior, acesta a avut 0,60 m lățime, 0,85 m lungime și 0,30 m înălțime. În fața cuptorului, vatra din pământ ars continuă pe încă 0,50 m lungime. Bolta, pereții verticali și vatra aveau pământul ars pe 10 cm grosime. Exteriorul bolții a apărut la 0,30 m adâncime de la nivelul de călcare al anului 2012. Deasupra vetrei erau tăciuni și cenușă, restul interiorului fiind plin cu pământ negricios. În pământul din umplutura gropii bordeiului s-au găsit câteva fragmente de oale cu pereții subțiri din pastă cu nisip fin.

Concluzii

Situația stratigrafică și dispunerea în plan a complexelor de locuire apărute în caseta 1 sugerează că densitatea maximă de resturi arheologice și de complexe de locuire se afla în această parte a sitului în zona superioară a pantei și pe platoul terasei, pe o fâșie de 50-60 m lățime, paralelă cu malul sudic al lacului Snagov.

²⁹ Vulpe 1959, p. 315, Fig. 9/6; Crișan 1969, p. 193, Fig. 104.

³⁰ Berciu 1981, p. 110, Pl. 89/11.

Complexele de locuire identificate pe acest lot, împreună cu materialele arheologice recuperate, contribuie la completarea datelor privind cunoașterea vieții materiale și spirituale a comunităților preistorice, antice și medievale care au locuit pe malurile lacului Snagov.

Bibliografie / Bibliographie

- Berciu 1981:** D. Berciu, *Buridava dacică*, București, 1981.
- Crișan 1969:** I. H. Crișan, *Ceramica geto-dacică*, București, 1969.
- Leahu 1965:** V. Leahu, *Săpăturile arheologice de la Cățelu Nou*, CAB, II, 1965, p. 11-74.
- Leahu 1966:** V. Leahu, *Cultura Tei*, București, 1966.
- Leahu 1975:** V. Leahu, *Sondajul arheologic de la Izvoarele*, CA, I, 1975, p. 101-115.
- Leahu 1992:** V. Leahu, *date și considerații noi cu privire la periodizarea evoluției culturii Tei*, CA, IX, 1992, p. 62-89.
- Sandu 1992:** Vasilica Sandu, *Cercetări arheologice în zona Lunca-Bârzești*, CAB, IV, 1992, p. 163-195.
- Sandu 2013 a:** Vasilica Sandu, *Vlădiceasca "La Merii Barbului", com. Snagov, jud. Ilfov*, Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2012, București, 2013, p. 192-193.
- Sandu 2013 b:** Vasilica Sandu, *Descoperiri arheologice în situl Vârteju "Grajdurile fostului CAP", orașul Măgurele, județul Ilfov (Așezări din epoca bronzului, Hallstatt, secolele II-IV și X-XI d. Hr.)*, CAB, IX, 2013, p. 66-131.
- Sandu 2014:** Vasilica Sandu, *Descoperiri arheologice pe șantierul de amenajare a lacului Dâmbovița din municipiul București*, București. Materiale de istorie și muzeografie, XXVIII, 2014, p. 9-35.
- Sîrbu 1996:** V. Sîrbu, *Dava getică de la Grădiștea, județul Brăila I*, Brăila, 1996.
- Trohani 1975:** G. Trohani, *Săpăturile arheologice efectuate la Chirnogi, jud. Ilfov în anii 1971-1972*, CA, I, 1975, p. 127-149.
- Trohani 1976:** G. Trohani, *Săpăturile din așezarea geto-dacă de la Vlădiceasca*, CA, II, 1976, p. 87-134.
- Trohani 1997:** G. Trohani, *Așezarea de la Popești, jud. Giurgiu. Campaniile 1988-1991. Secțiunea II. Raport preliminar*, CA, X, 1997, p. 193-230.
- Trohani 2006:** G. Trohani, *Locuirea getică din partea de nord a popinei Bordușani (com. Bordușani, jud. Ialomița)*, Târgoviște, 2006, vol. II.
- Turcu 1965:** Mioara Turcu, *Complexul medieval Tânganu. Așezarea Latène*, CAB, II, 1965, p. 270-276.
- Turcu 1979:** Mioara Turcu, *Geto-dacii din Câmpia Munteniei*, Edit. Științifică și Enciclopedică, București, 1979.
- Vulpe 1959:** R. Vulpe, *Șantierul arheologic Popești (r. Domnești, reg. București)*, MCA, VI, 1959, p. 307-324.
- Vulpe 1961:** R. Vulpe, *Șantierul arheologic Popești*, MCA, VII, 1961, p. 321-338.

Lista ilustrațiilor / Explication des figures

Figura 1. Plan de încadrare în zonă cu localizarea terenului proprietate Cristina Gallay pe suprafața sitului Vlădiceasca, punctul *La Merii Barbului* (satul Vlădiceasca, comuna Snagov, județul Ilfov).

Figure 1. Plan d'intégration en zone avec la localisation du terrain de Cristina Gallay sur la surface du site Vlădiceasca - *La Merii Barbului*, (village Vlădiceasca, commune Snagov, dép. Ilfov).

Figura 2. Planul săpăturii din anul 2012 în situl Vlădiceasca - *La Merii Barbului*, str. C. C. Nottara, nr. 5, proprietate Cristina Gallay.

Figure 2. Plan de la fouille de l'année 2012 dans le site Vlădiceasca - *La Merii Barbului*, rue C. C. Nottara, n° 5, propriété de Cristina Gallay.

Planșa I. Ceramică din epoca bronzului, cultura Tei, descoperită în Gr 4.

Planche I. Céramique de l'époque du bronze, la culture de Tei, découverte dans la fosse n° 4.

Planșa II. Ceramică din epoca bronzului, cultura Tei: 5-7 din Gr 4; 8 din Gr 6.

Planche II. Céramique de l'époque du bronze, la culture de Tei: 5-7 de la fosse n° 4; 8 de la fosse n° 6.

Planșa III. Ceramică din epoca bronzului, cultura Tei: 9, 12-14 din Gr 4; 10 din Gr 1; 11 din Gr 6.

Planche III. Céramique de l'époque du bronze, la culture de Tei: 9, 12-14 de la fosse n° 4; 10 dans la fosse n° 1; 11 de la fosse n° 6.

Planșa IV. Ceramică din epoca bronzului, cultura Tei, descoperită în Gr 4.

Planche IV. Céramique de l'époque du bronze, la culture de Tei découverte dans la fosse n° 4.

Planșa V. Ceramică geto-dacică din secolele II-I î. Hr., modelată cu mâna: 17-18, 20 din Gr 3; 19 din Gr 5.

Planche V. Céramique géto-dace attribuée aux IIe - I^e siècles av. J. Chr., modelée à la main: 17-18, 20 de la fosse n° 3; 19 de la fosse n° 5.

Planșa VI. Ceramică geto-dacică din secolele II-I î. Hr., modelată cu mâna.: 21-24 din Gr 3; 25-26 din B 1; 27 din Gr 5.

Planche VI. Céramique géto-dace attribuée aux IIe - I^e siècles av. J. Chr., modelée à la main: 21-24 de la fosse n° 3; 25-26 de la hutte n° 1; 27 de la fosse n° 5.

Planșa VII. Ceramică geto-dacică din Gr 3, modelată cu mâna.

Planche VII. Céramique géto-dace de la fosse n° 3, modelée à la main.

Planșa VIII. Ceramică geto-dacică modelată cu mâna: 35-38 din Gr 3; 39 din B 1.

Planche VIII. Céramique géto-dace modelée à la main. 35-38 de la fosse n° 3; 39 de la hutte n° 1.

Planșa IX. Ceramică geto-dacică din Gr 3, modelată cu mâna.

Planche IX. Céramique géto-dace de la fosse n° 3, modelée à la main.

Planșa X. Ceramică geto-dacică din Gr 3, modelată cu mâna.

Planche X. Céramique géto-dace de la fosse n° 3, modelée à la main.

Planșa XI. Ceramică geto-dacică (secolele II-I î. Hr.), modelată la roată din pastă fină: 46-48, 50 din Gr 3; 49 din stratul cultural.

Planche XI. Céramique géto-dace (les IIe - I^e siècles av. J. Chr.), modelée au tour: 46-48, 50 de la fosse n° 3; 49 de la couche culturelle.

Planșa XII. Ceramică geto-dacică modelată la roată din pastă fină: 51-53, 55 din Gr 3; 54 din Gr 5.

Planche XII. Céramique géto-dace fabriquée au tour en pâte fine: 51-53, 55 de la fosse n° 3; 54 de la fosse n° 5.

Planșa XIII. Materiale găsite în umplutura Gr 1 (56-59); 60 foto cu Gr 1 (cultura Tei).

Planche XIII. Matériaux trouvés dans le remplissage de la fosse n° 1 (56-59); 60 photo de la fosse n° 1 (la culture Tei).

Planșa XIV. Ceramică din Gr 4 (61-62); 63 foto cu Gr 6 (cultura Tei).

Planche XIV. Céramique de la fosse n° 4 (61-62); 63 photo de la fosse n° 6 (la culture Tei).

Planșa XV. Fragmente de vase din Gr 4 (cultura Tei).

Planche XV. Fragments de vases de la fosse n° 4 (la culture Tei).

Planșa XVI. Fragment de vatră (69); 70-72 bucăți de pământ ars din Gr 5.

Planche XVI. Fragment d'âtre (69); 70-72 morceaux de terre brûlé de la fosse n° 5.

Planșa XVII. Fragmente de borcane din Gr 3.

Planche XVII. Fragments de bocaux de la fosse n° 3.

Planșa XVIII. Fragmente de borcane din Gr 3.

Planche XVIII. Fragments de bocaux de la fosse n° 3.

Planșa XIX. Fragmente de vase din Gr 3.

Planche XIX. Fragments de vases de la fosse n° 3.

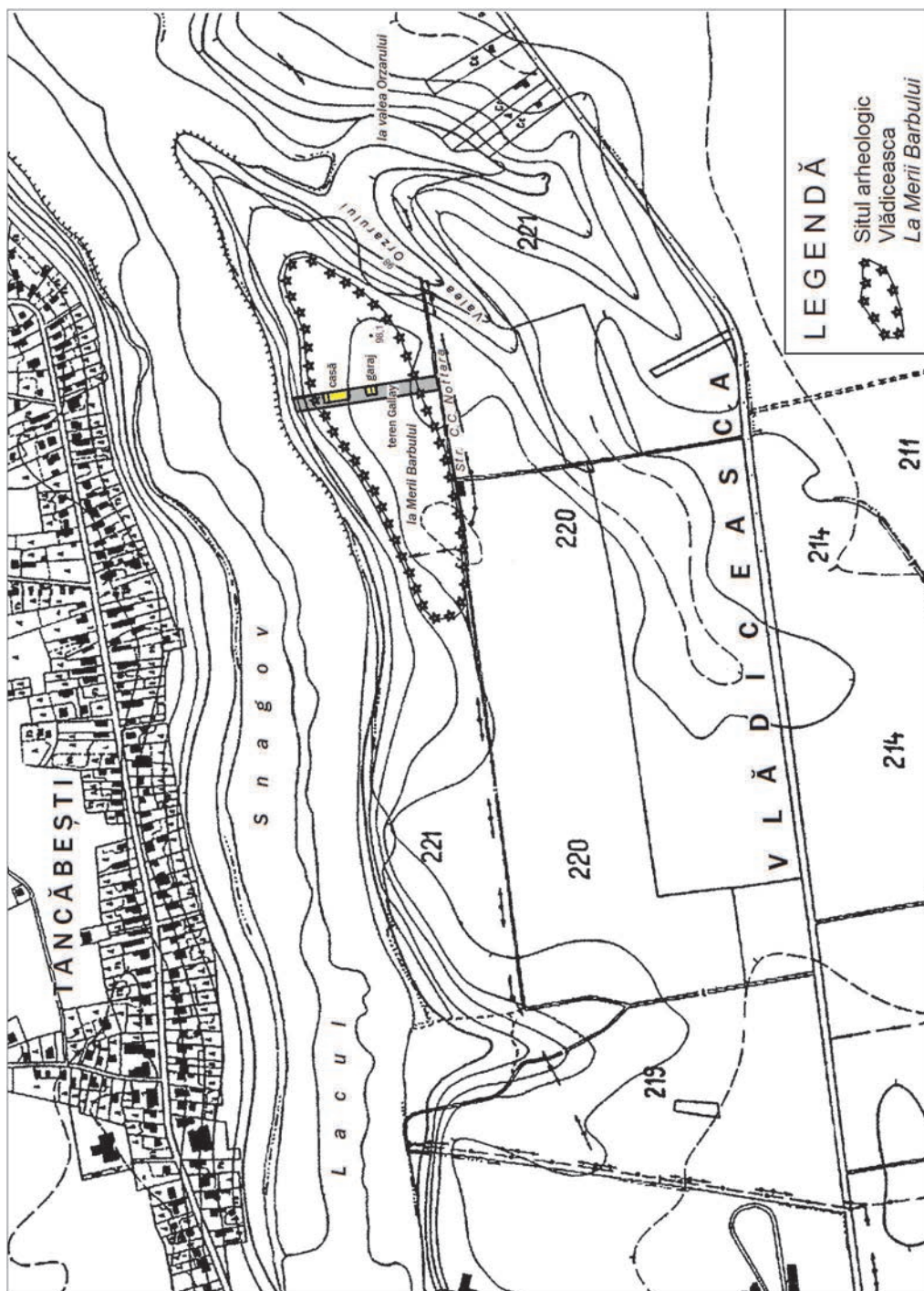

Figura 1. Plan de încadrare în zonă cu localizarea terenului proprietate Cristina Gallyay pe suprafața sitului Vlădiceasca, punctul *La Merii Barbului*, satul Vlădiceasca, comuna Snagov, județul Ilfov.

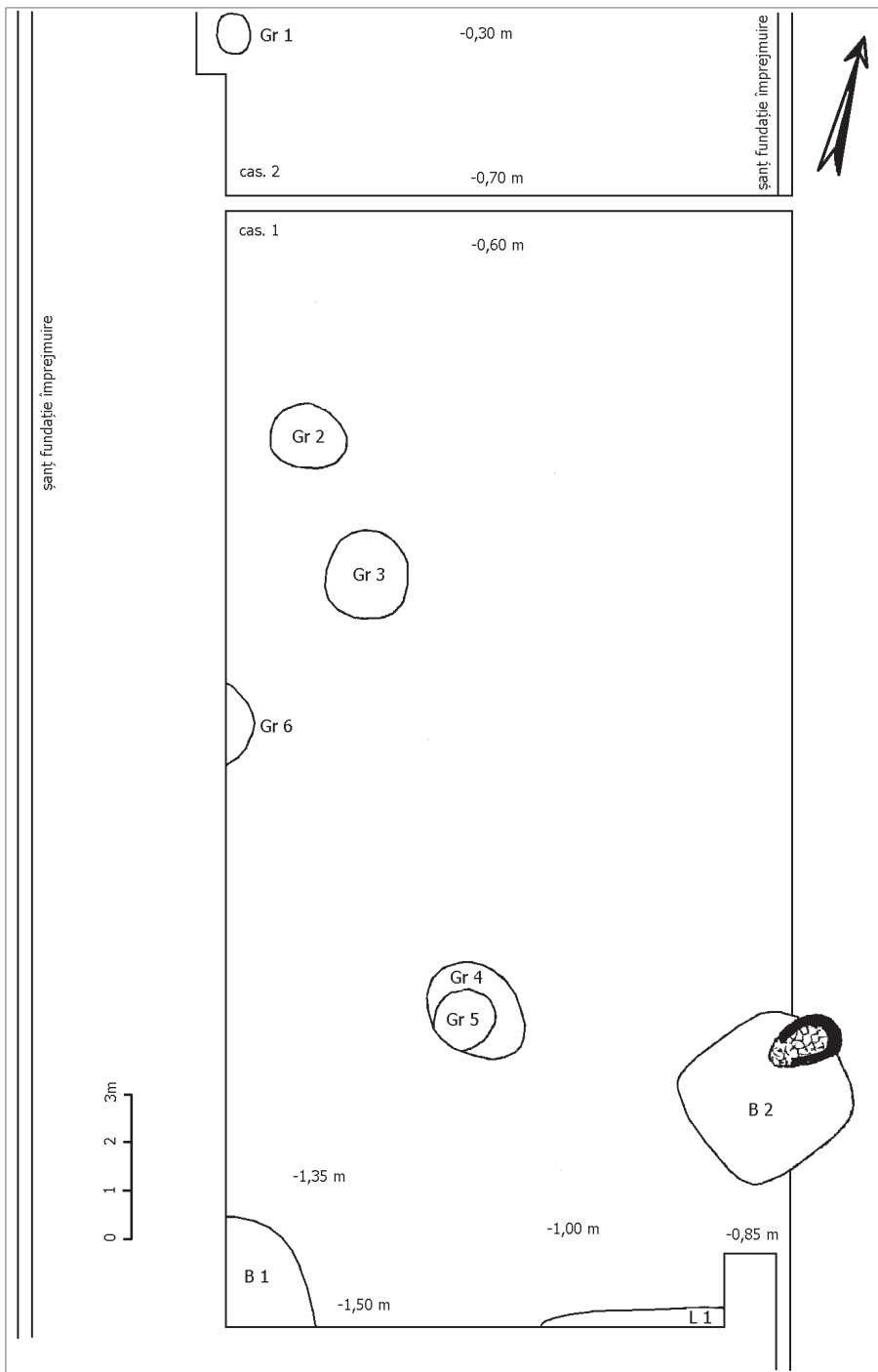
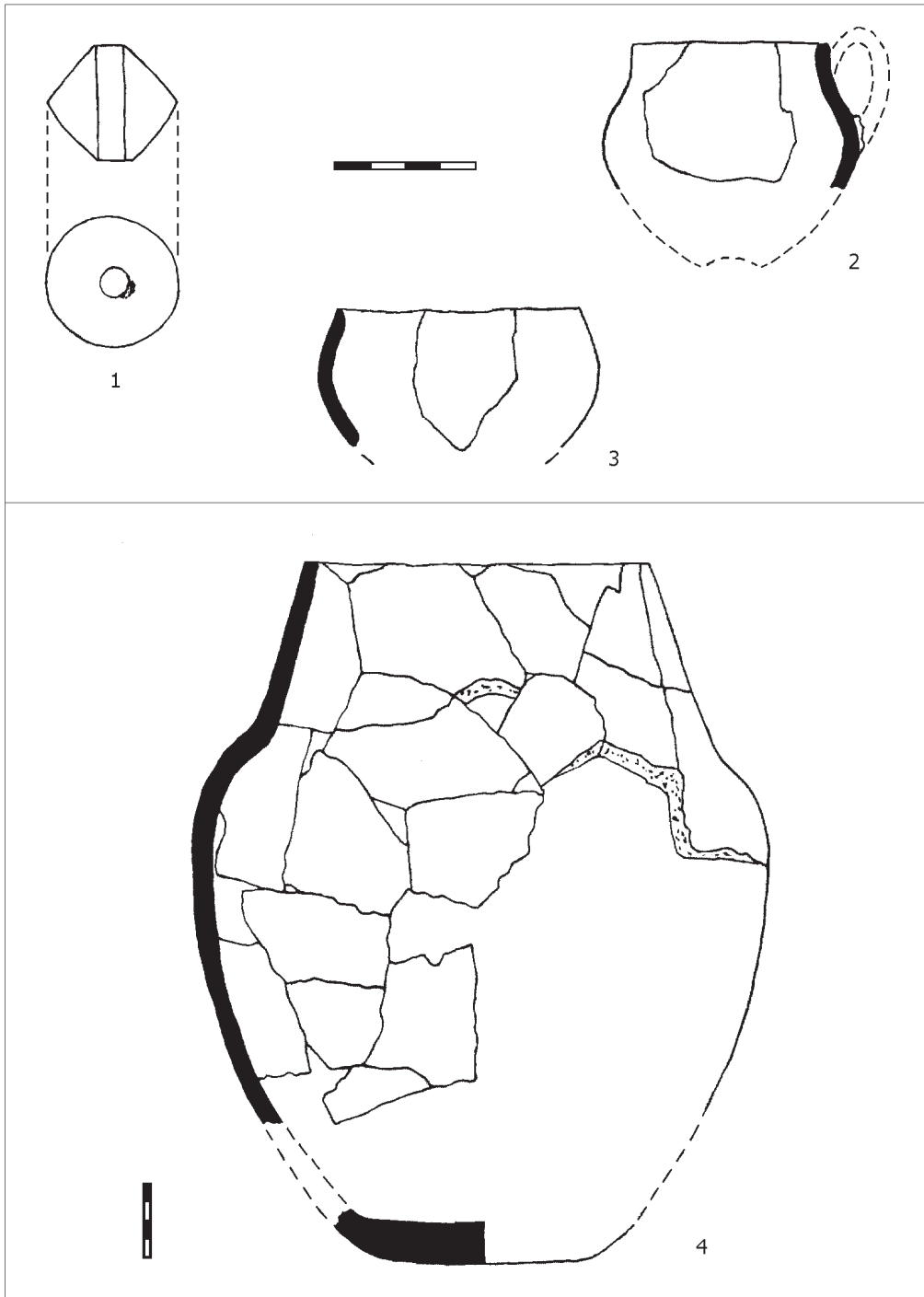
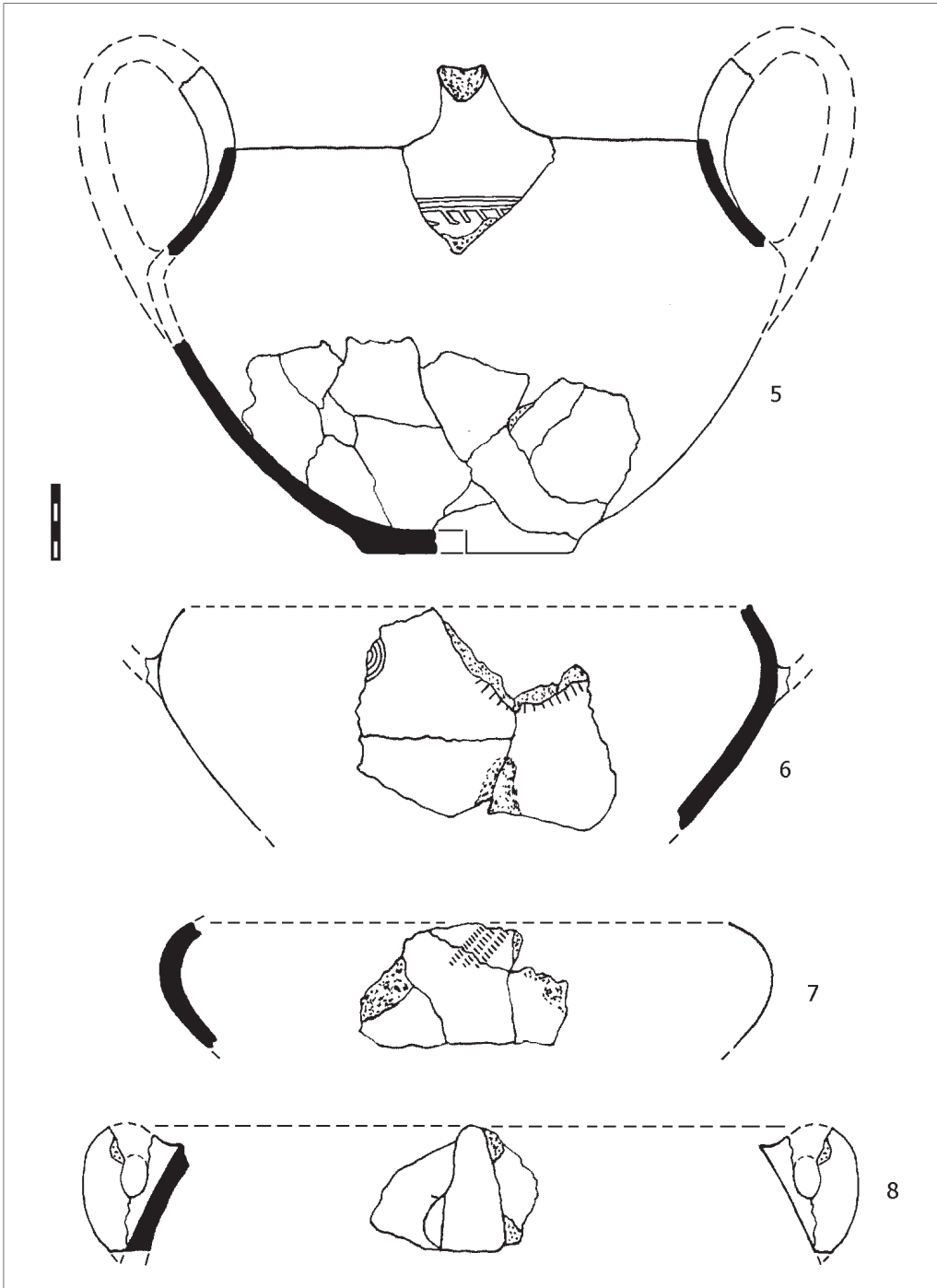

Figura 2. Planul săpăturii din anul 2012 în situl Vlădiceasca La Merii Barbului, str. C. C. Nottara, nr. 5, proprietate Cristina Gally.

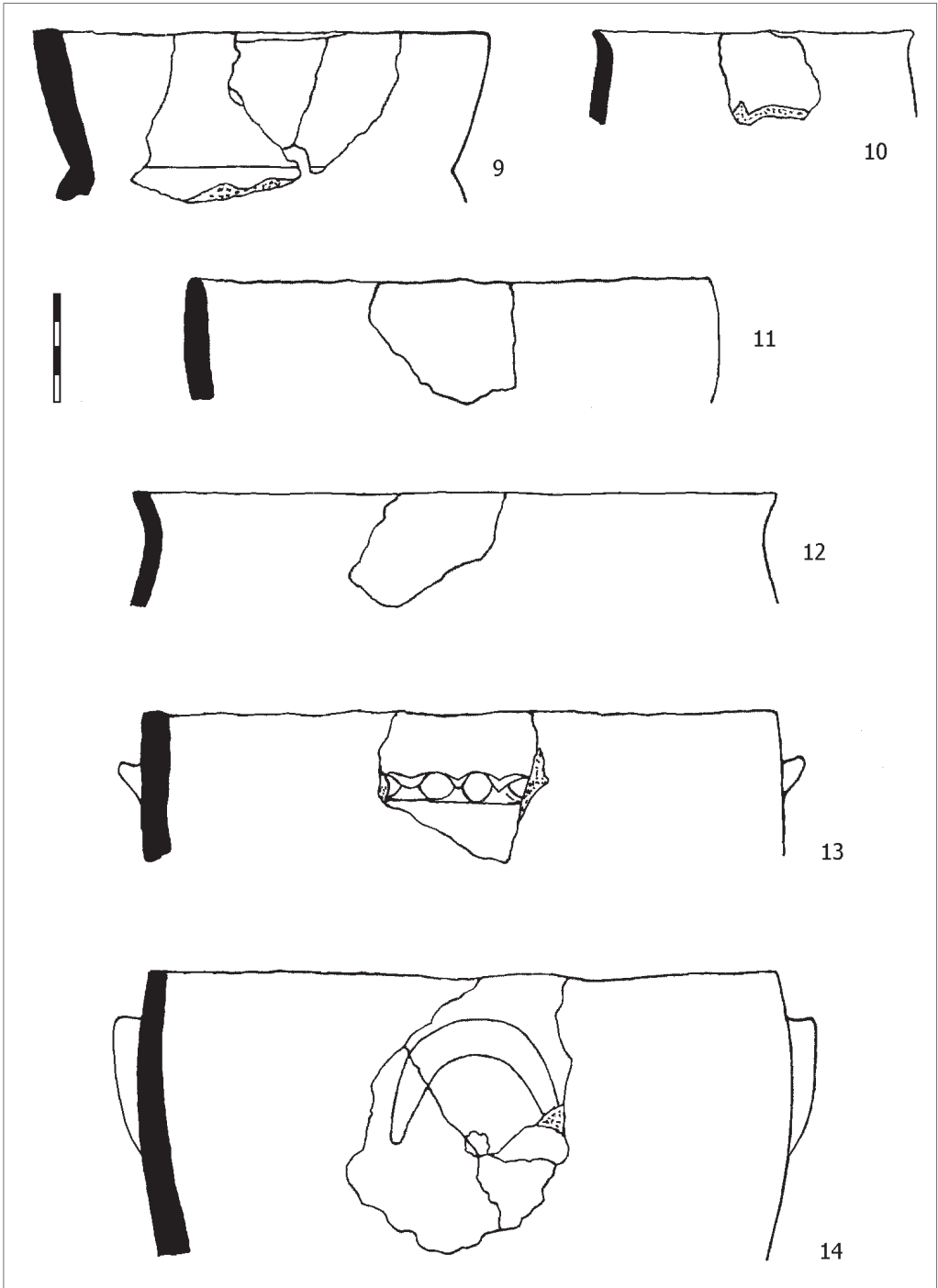

Planșa I. Fusaiolă și ceramică din epoca bronzului, cultura Tei, descoperită în Gr 4.

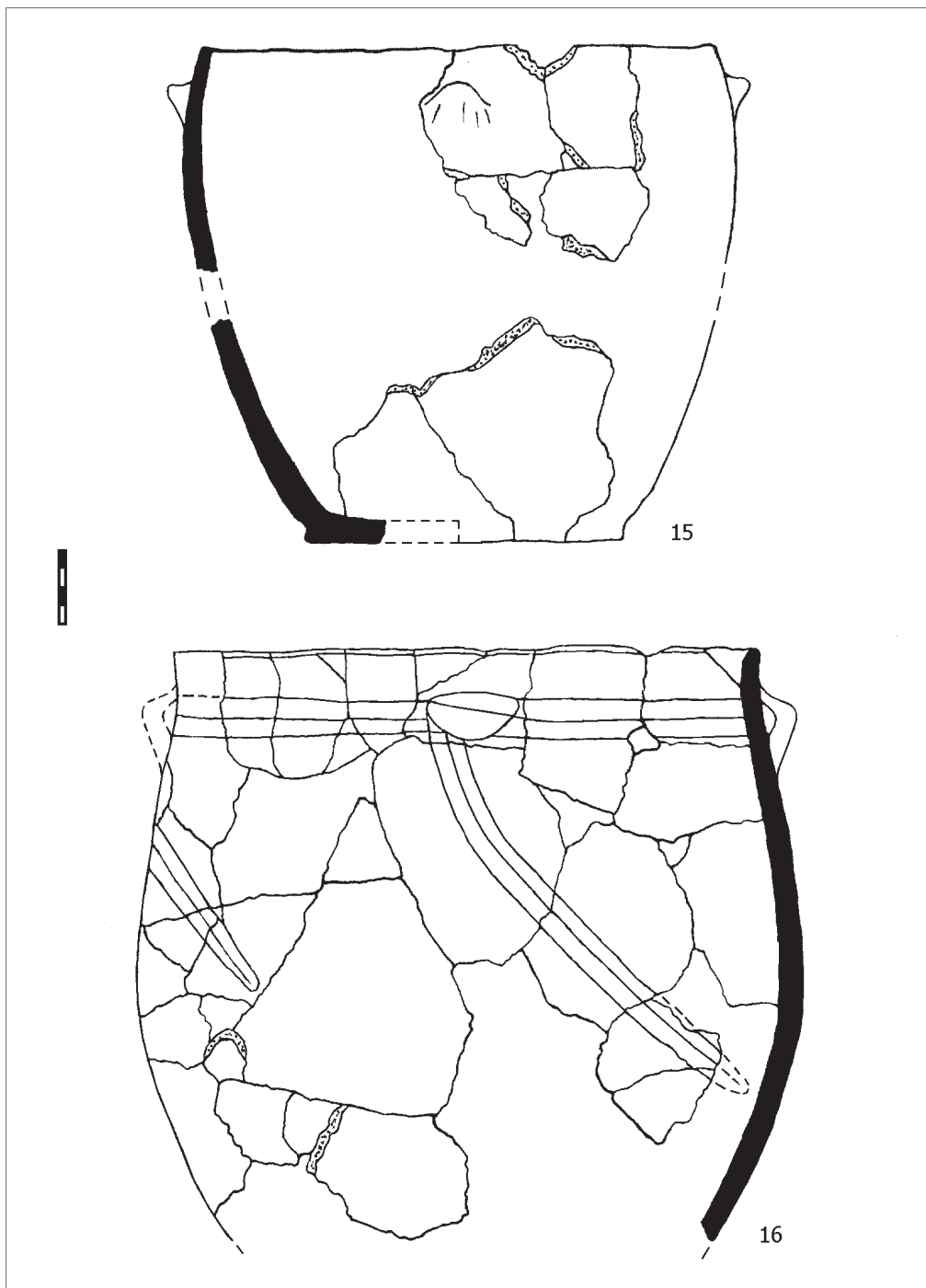

Planşa II. Ceramică din epoca bronzului, cultura Tei: 5-7 din Gr 4; 8 din Gr 6.

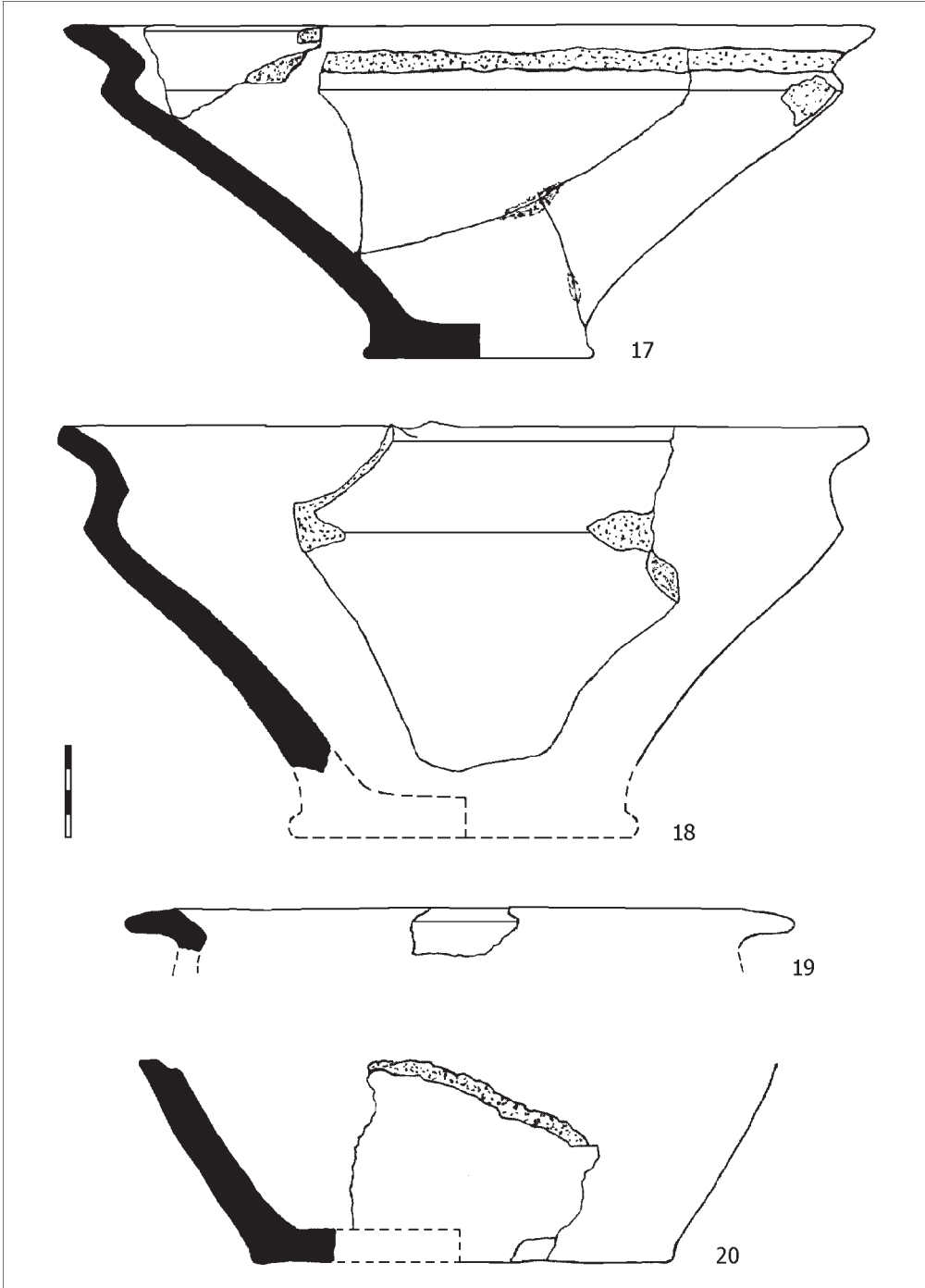

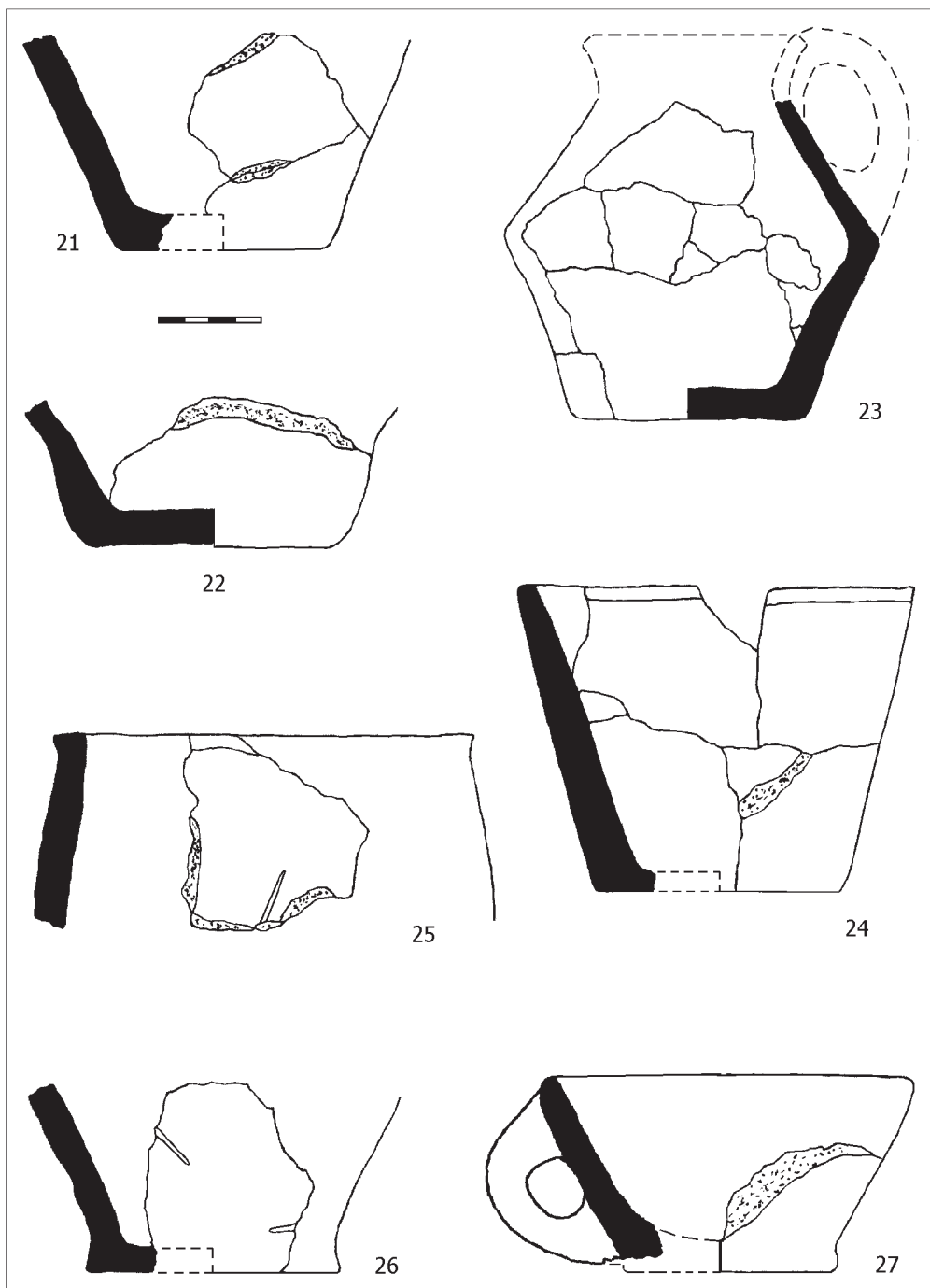
Planșa III. Ceramică din epoca bronzului, cultura Tei: 9, 12-14 din Gr 4; 10 din Gr 1; 11 din Gr 6.

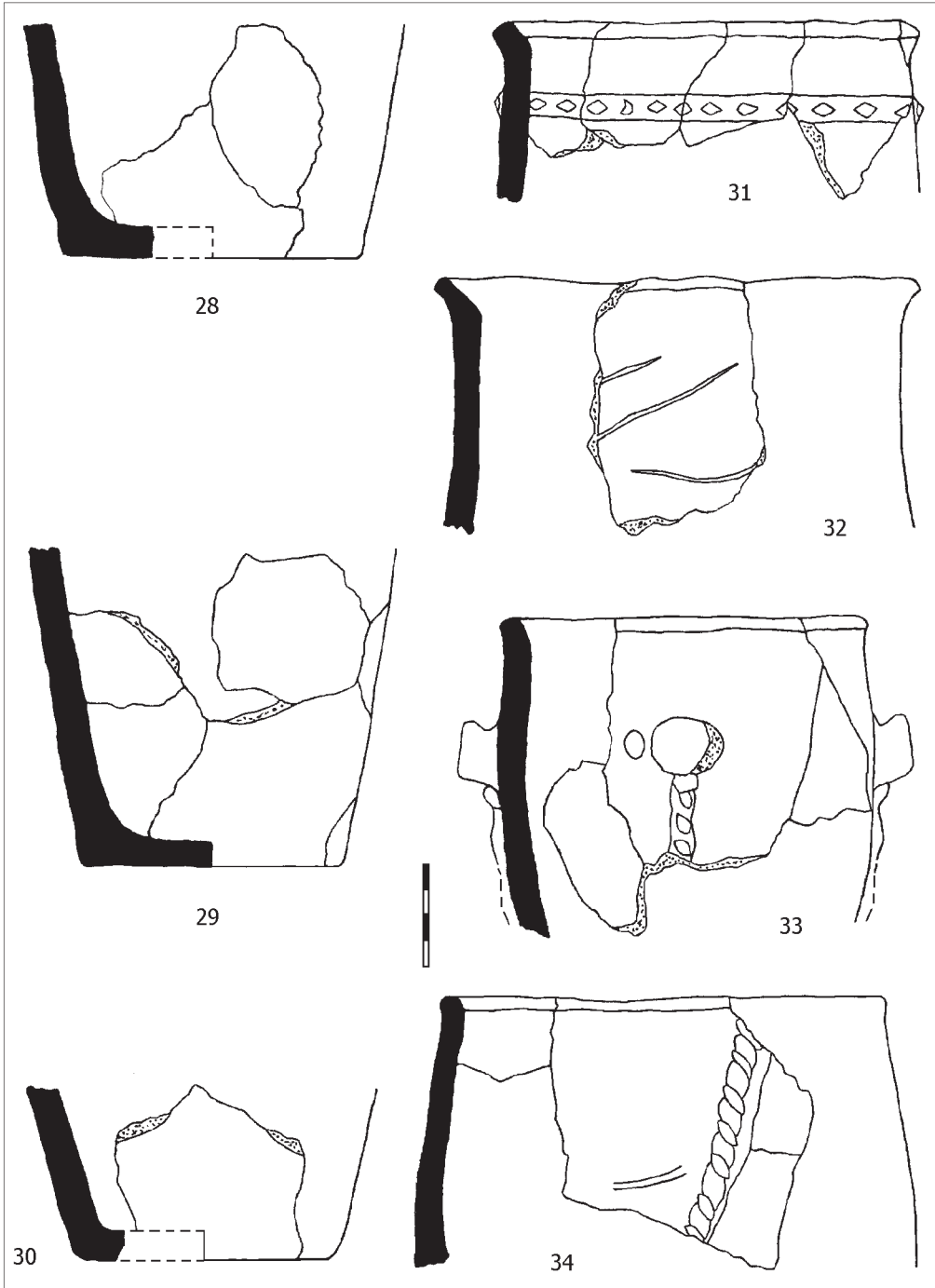
Planșa IV. Ceramică din epoca bronzului, cultura Tei, descoperită în Gr 4.

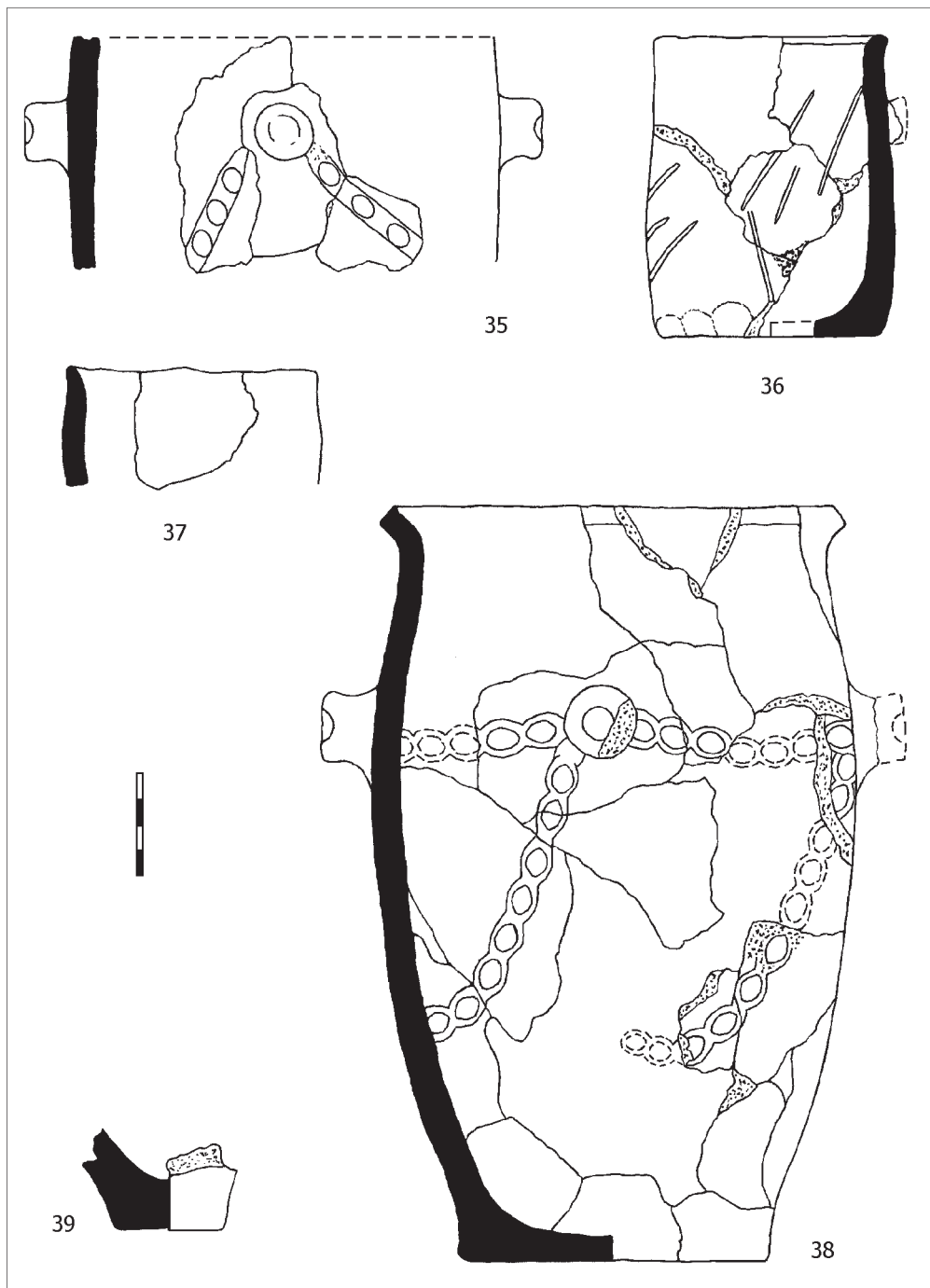
Planșa V. Ceramică geto-dacică modelată cu mâna: 17-18, 20 din Gr 3; 19 din Gr 5.

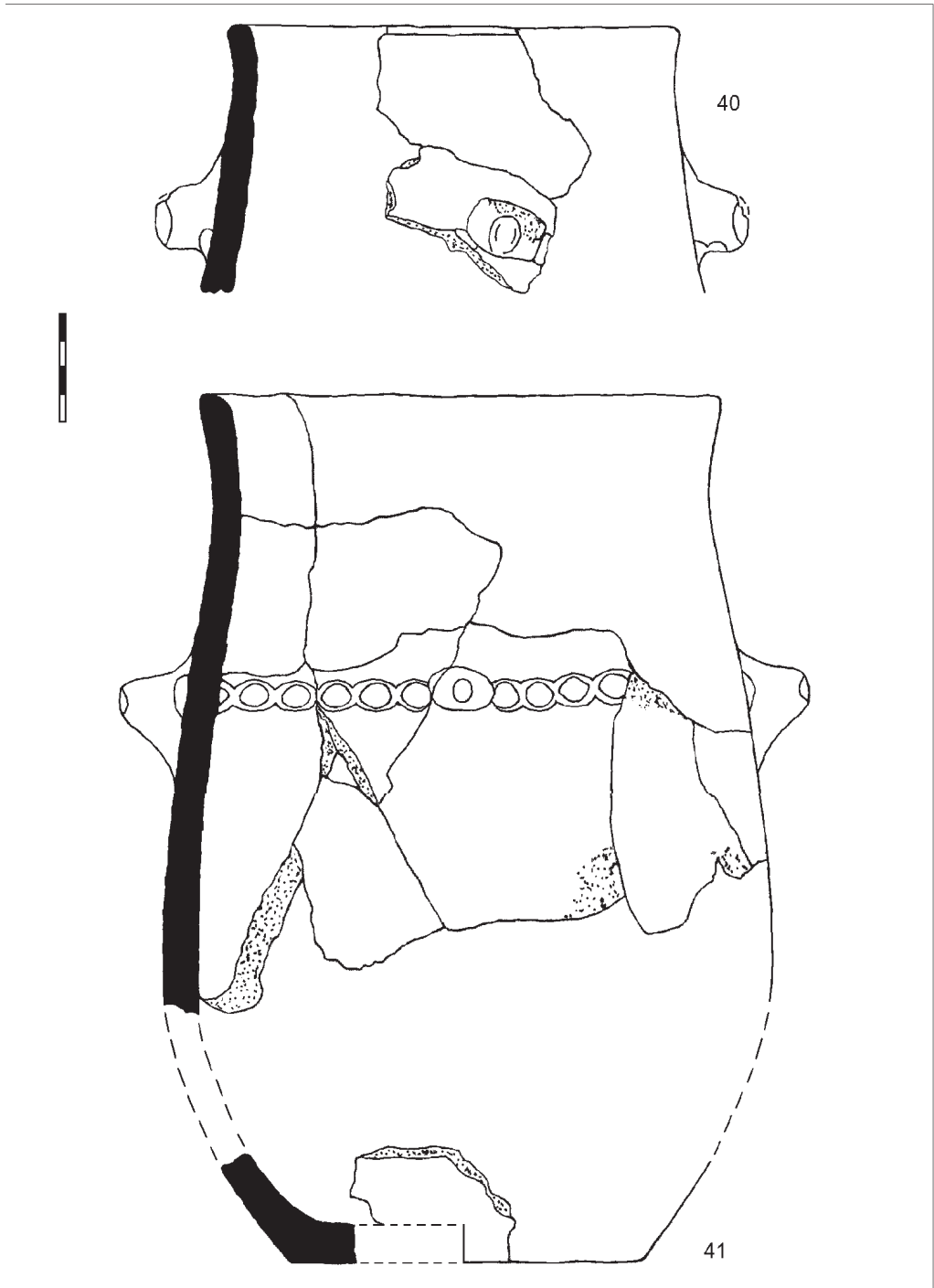
Planșa VI. Ceramică geto-dacică modelată cu mâna.: 21-24 din Gr 3; 25-26 din B 1; 27 din Gr 5.

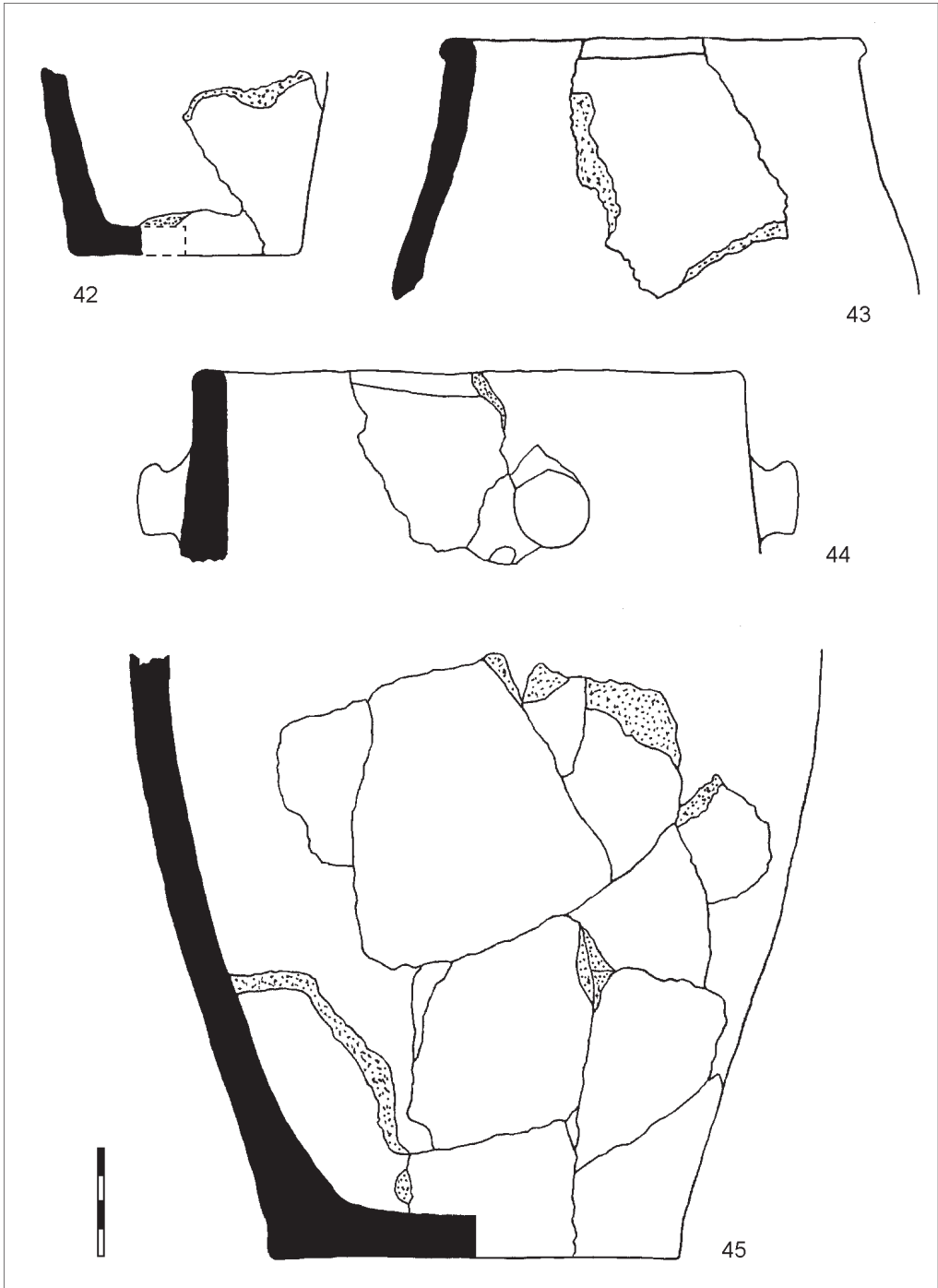
Planșa VII. Ceramică geto-dacică din Gr 3, modelată cu mâna.

Planșa VIII. Ceramică geto-dacică modelată cu mâna: 35-38 din Gr 3; 39 din B 1.

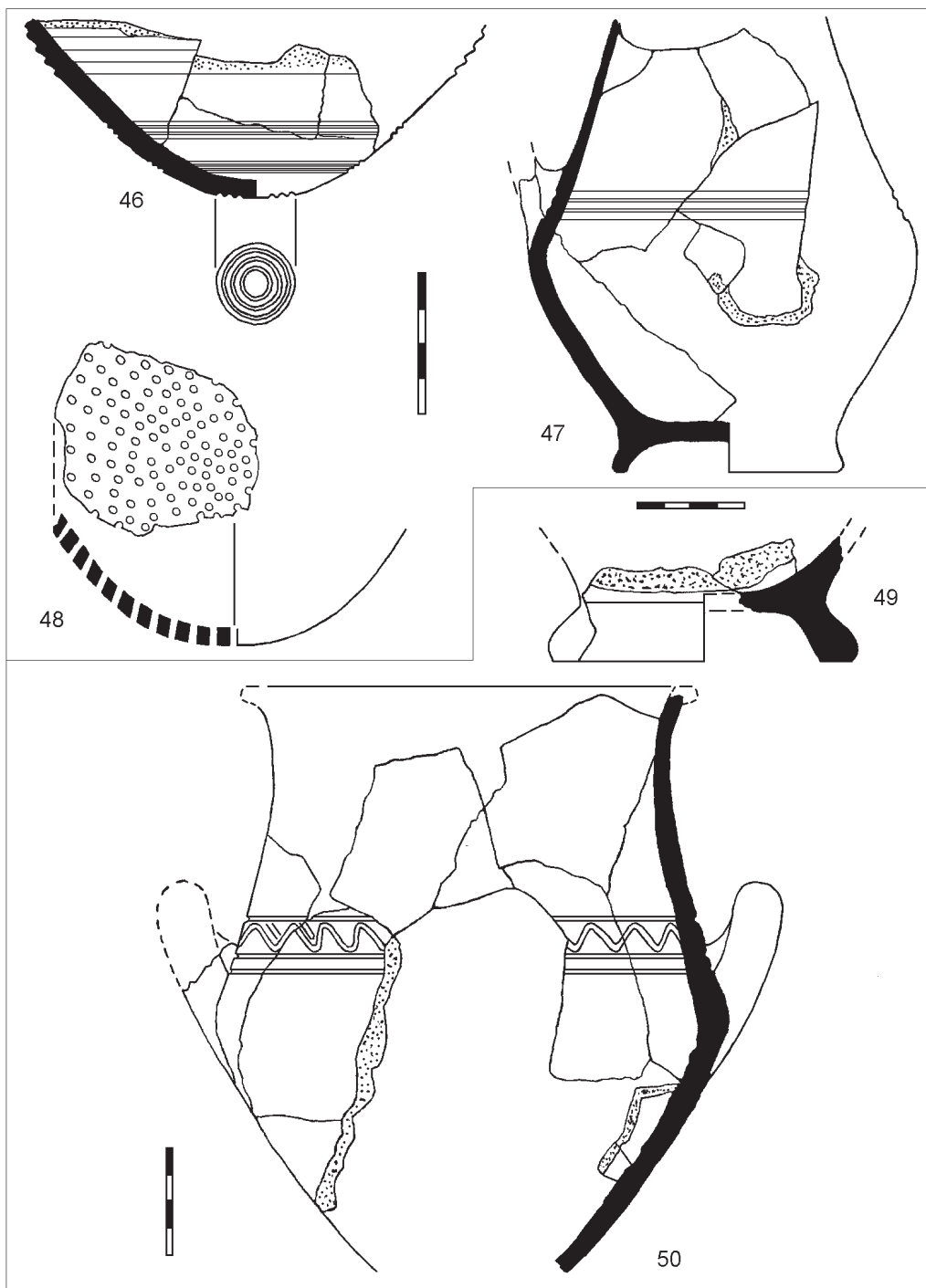

Planșa IX. Ceramică geto-dacică din Gr 3, modelată cu mâna.

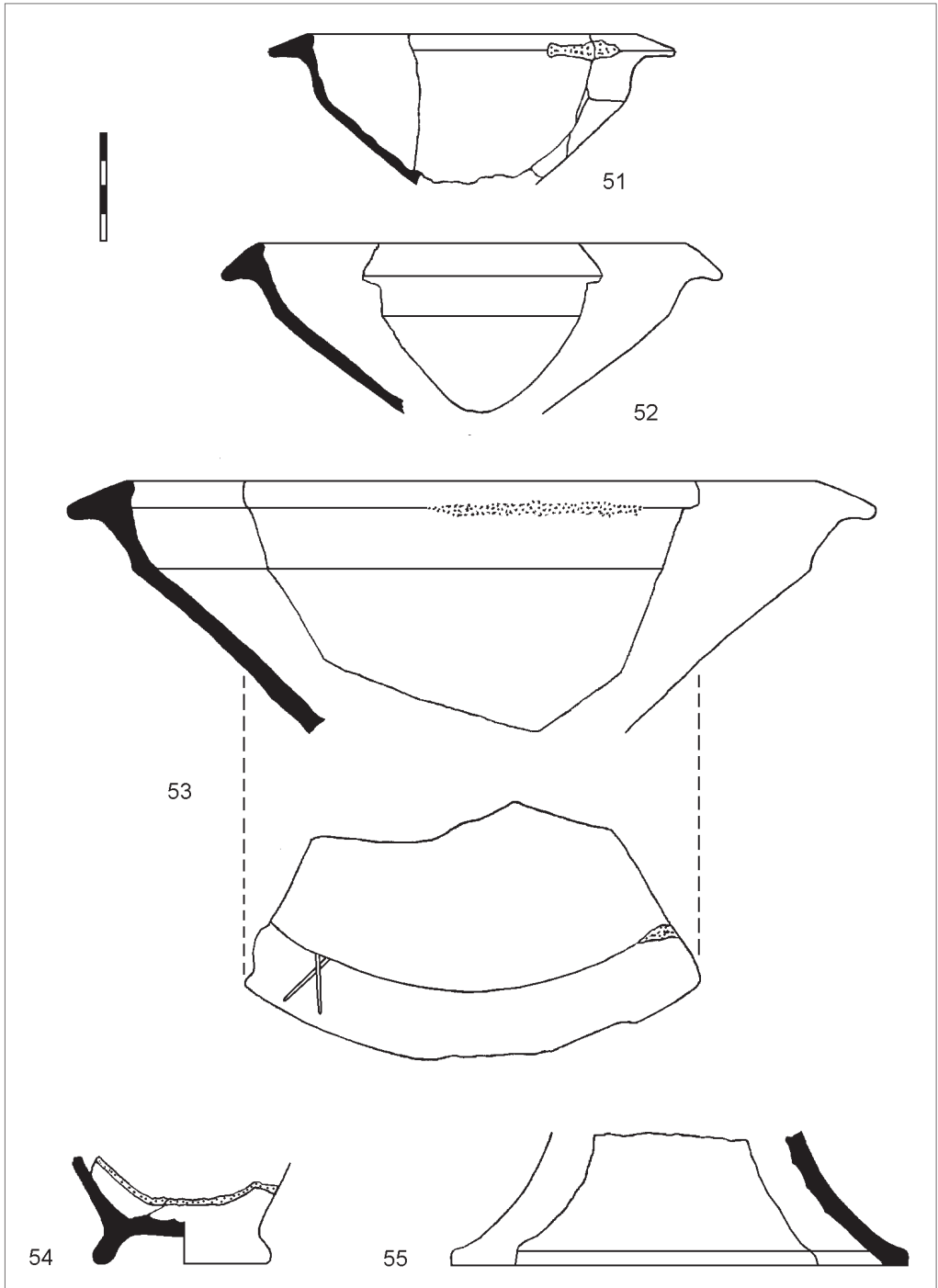

Planșa X. Ceramică geto-dacică din Gr 3, modelată cu mâna.

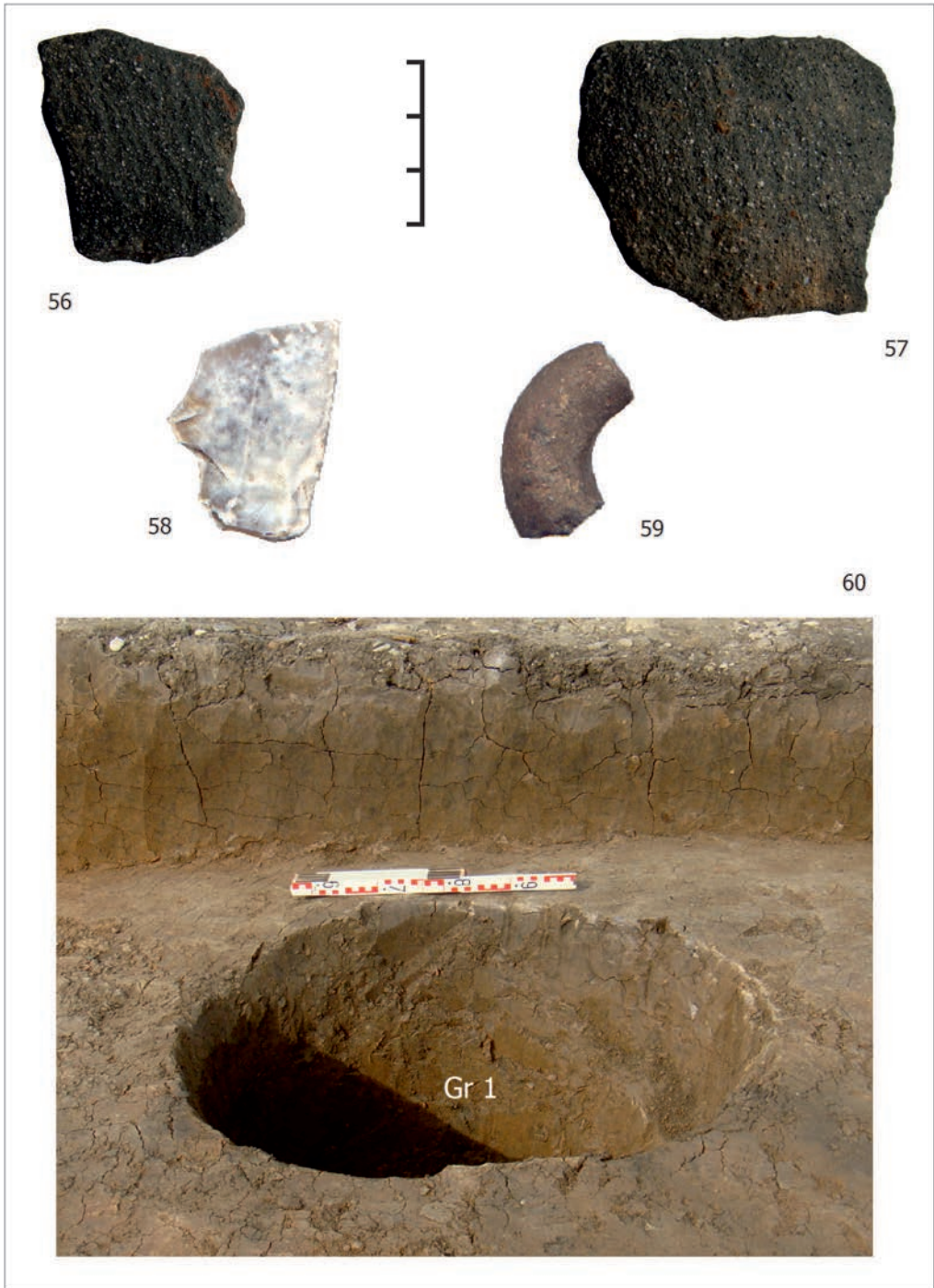

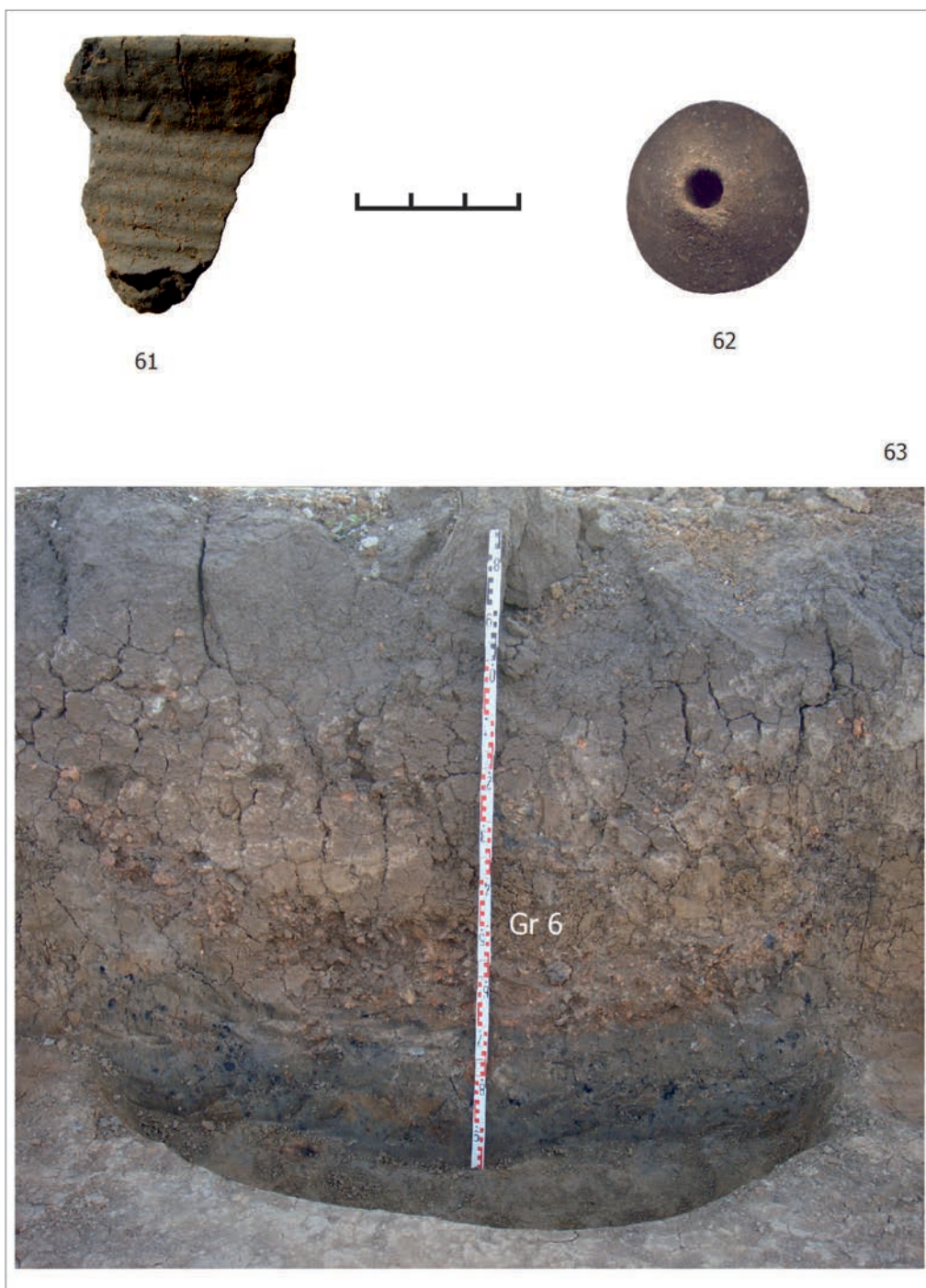
Planșa XI. Ceramică geto-dacică din pastă fină, modelată la roată: 46-48, 50 din Gr 3; 49 din stratul cultural.

Planşa XII. Ceramică geto-dacică din pastă fină, modelată la roată: 51-53, 55 din Gr 3; 54 din Gr 5.

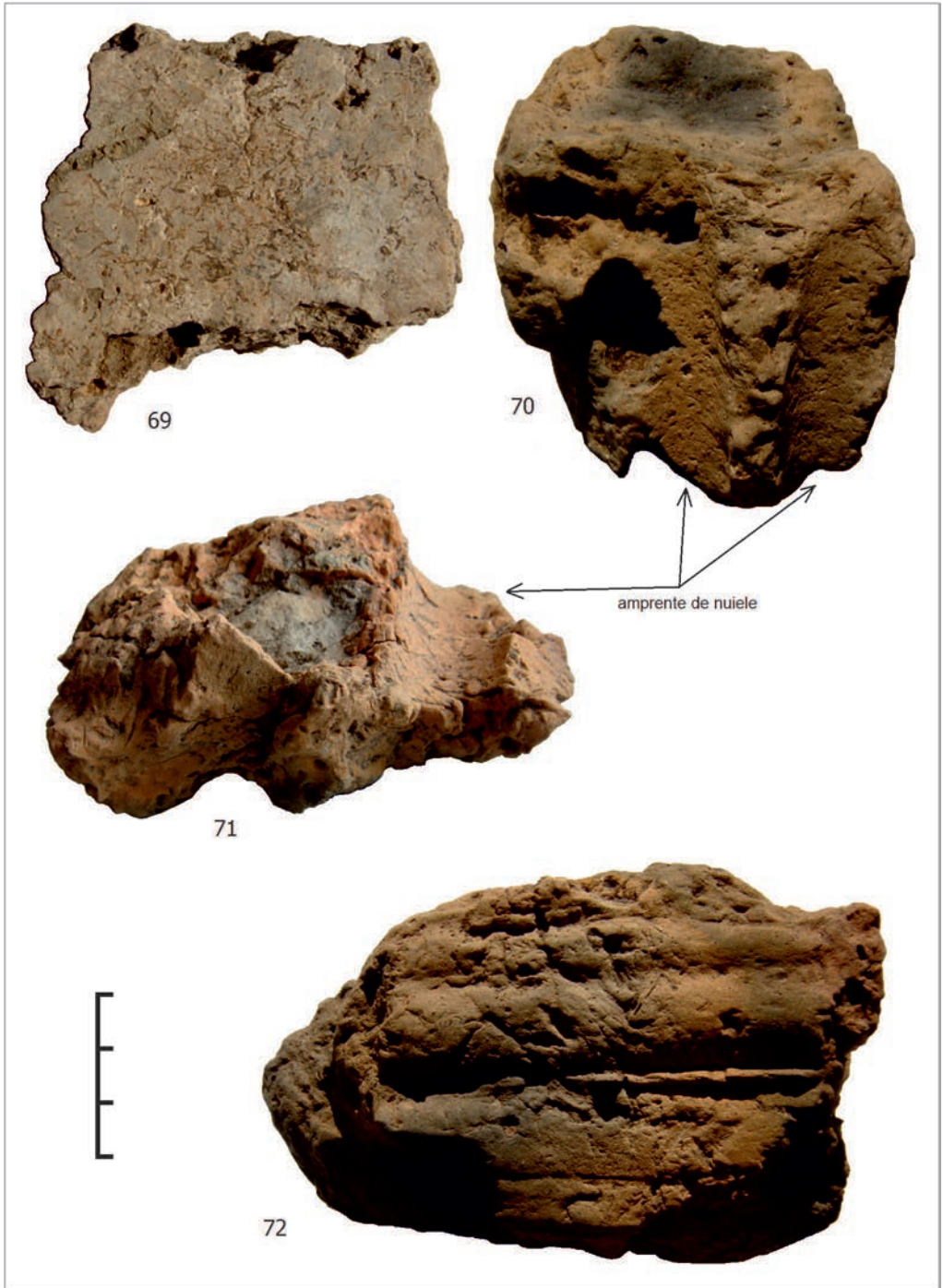
Planșa XIII. Materiale găsite în umplutura Gr 1 (56-59); 60 foto cu Gr 1 (cultura Tei).

Planșa XIV. Ceramică din Gr 4 (61-62); 63 foto cu Gr 6 (cultura Tei).

Planşa XV. Fragmente de vase din Gr 4 (cultura Tei).

Planșa XVI. Fragment de vatră (69); 70-72 bucăți de pământ ars din Gr 5.

Planșa XVII. Fragmente de borcane din Gr 3.

Planșa XVIII. Fragmente de borcane din Gr 3.

Planşa XIX. Fragmente de vase din Gr 3.